



ISSN: 3060-4613



MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI



O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti



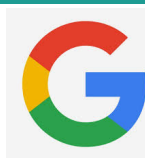
№8(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal



MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI



Elektron nashr. 318 sahifa,
3-avgust, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Woosyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (PhD)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oğlu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Sun'iy intellekt muhitida o'sib kelayotgan Alfa avlodining shaxsiy va psixik rivojlanishi	10
<i>Jo'rayeva Dilfuza Abdug'aniyevna</i>	
Teng yonli uchburchak xossalari va kesmaning o'rta perpendikulyari xossalariidan foydalangan holda masalalar yechish	13
<i>Namozov Diyorbek Baxtiyor o'g'li</i>	
Xiva xonligining siyosiy boshqaruv modeli: Buxoro va Qo'qon xonliklari bilan qiyosiy tahlili.....	17
<i>Mutallibjonov Boburmirzo</i>	
Boshlang'ich sinfda informatika fanini o'qitish metodikasi	26
<i>Nosirova Feruza Baxadir qizi</i>	
Funksional savodxonlik asosida bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini professional rivojlantirishning strukturaviy-faoliyatli modeli.....	30
<i>Gafurova Mahfuza Abbosovna</i>	
Mutafakkirlar asarlarida bolalar faolligini shakllantirishda o'yinlardan foydalanishning yoritilishi	35
<i>Ravshanova Uldona Narziboyevna</i>	
Ijtimoiy-madaniy qadriyatlar variatsiyasi sharoitida talabalarda kitobxonlik madaniyatini rivojlantirish mazmuni	39
<i>Vorisova Barnoxon Olimjon qizi</i>	
Huquqiy ta'lim va huquqiy tarbiya integratsiyasi orqali yoshlar orasida huquqbuzarliklarning oldini olish	43
<i>Habibjonov Izzatbek Dilshodjon o'g'li</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning tanqidiy va refleksiv tafakkurini rivojlantirishda antfragil yondashuvning o'rni.....	51
<i>G'ulomjonova Ziyodaxon A'zamjon qizi</i>	
Badiy adabiyotning yoshlar tarbiyasidagi didaktik imkoniyatlari	57
<i>Irisboyeva Xotiraxon Utbasarovna</i>	
Talabalarining o'quv amaliyoti jarayonida kasbiy mobilligini rivojlantirishda dual ta'limga asoslangan metodikani takomillashtirish	61
<i>G'ofurov To'liqinjon</i>	
Didactic Opportunities of Content and Language Integrated Learning (CLIL) Technology in English Language Teaching	67
<i>Ismailova Aziza Dilshodovna</i>	
Фольклорные источники в историко-географическом изучении памятников Устюрта.....	72
<i>Канаатов Есимкан</i>	
Xorijiy davlatlar tajribasida o'zgarishlarni boshqarish ko'nikmalarini rivojlantirish amaliyoti.....	76
<i>Abdullayev Amirulla Xazratovich</i>	
Algoritmik faollikni rivojlantirishning zamonaviy metodik yondashuvi	81
<i>Pardayeva Kamola Sultonovna</i>	
Sun'iy intellekt va startap ekotizimi asosida talabalarining tadbirkorlik ko'nikmalarini rivojlantirish	86
<i>Imomaliyev Quvvat Choriyevich</i>	
Maktab ta'limida o'qitish sifatini baholashning ko'p tarmoqli raqamli-diagnostik tizimini joriy etish va boshqarish	91
<i>Nurmetov Tursunbek Kenjayevich</i>	
Event ta'lim texnologiyasi vositasida talabalarining o'qish samaradorligini oshirish	96
<i>Latipova Ma'rifat Salohiddin qizi, Bo'tayeva Saodat Xudoyor qizi</i>	
Texnologik ta'lim yo'nalishi talabalarining malakaviy va pedagogik amaliyotlari uzviyligini ta'minlashning metodik modeli	99
<i>Mardonov Maqsudbek Maxmudovich</i>	
Nogironligi bo'lgan bolalarni tarbiyalayotgan oilalarga ijtimoiy-psixologik yordam ko'rsatishning nazariy-metodologik asoslari	103
<i>Umarova Umidaxon Ibaydullayevna</i>	



Chizmachilik darslarida animatsiyali modellarni qo'llashning pedagogik asoslari	108
<i>Xo'janiyozov Shokir Rustamovich</i>	
Fanlararo aloqadorlik asosida tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida ingliz tilini o'qitish metodikasi va uning eksperimental samaradorligi	114
<i>Isroilova E'zoza Akmal qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'lim tashkilotlarida ingliz tilini o'qitishda veb-kvestlar va raqamli keyslarni samarali qo'llash usullari	119
<i>Shermatova Ra'no O'ktam qizi, Baxodirova Gulnoz Kamalovna</i>	
Xalq og'zaki ijodi asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kreativ faoliyatini takomillashtirish texnologiyalari	124
<i>Abduraximova Muxabbat Allayevna</i>	
Bo'lajak fizika o'qituvchilarini nanotexnologiya sohasidagi bilimlarni taqdim etishga va o'qitishga tayyorlash metodikasi	129
<i>Sottarov Abduvali Umirqulovich</i>	
Raqamli ta'lim muhitida talabalarning raqamli tafakkurini rivojlantirishning pedagogik mexanizmlarini takomillashtirish	133
<i>Nuraliyeva Feruza Abdusalim qizi</i>	
Emotsional intellekt va raqamli kommunikatsiya: yoshlar psixologiyasida zamonaviy tendensiyalar	137
<i>Qahharov Nuriddin Sherbek o'g'li</i>	
Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarda "o'quv burnout" (o'qishga nisbatan charchash va sovish) holatining oldini olishda motivatsion pedagogik texnologiyalar	142
<i>Babajanova Gulmira Muratbayevna</i>	
Linguopragmatic Errors in Artificial Intelligence-Generated Translations	147
<i>Aytmuxamedova Durdona Jasur qizi</i>	
Клинические особенности аллергодерматозов у лиц, проживающих в Ташкентской области	153
<i>Абдуллаева Ф. Б., Саипова Н. С.</i>	
Tyutorlik faoliyatining pedagogik ahamiyati	160
<i>Ashirova Gulnora Xayrullayevna</i>	
Innovatsion yondashuv asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kasbga yo'naltirish metodikasini takomillashtirish	164
<i>Nurmuratova Iroda Nuriddinovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktabga tayyorlashda diqqat yetishmasligi va giperfaollik: mnemotexnik korreksiya	169
<i>Egamberdiyeva Xuriyat Egamberdiyevna, Kaxxarova Ozoda Abdimo'minovna</i>	
The Historical Development of Translation	173
<i>Sharopova Gulnoza Odil qizi</i>	
Integratsiya jarayonlarini samarali boshqarishga yo'naltirilgan metodik tizim	176
<i>L. T. Xudaybergenova</i>	
Multimodal matnlarni tanlash va dalillarga asoslangan o'quv topshiriqlari metodikasini ishlab chiqish	180
<i>G'ofurova Dilshodaxon Toxirjon qizi</i>	
Bo'lajak tibbiyot xodimlarining diagnostik kompetensiyalarini shakllantirishda innovatsion ta'lim texnologiyalarining o'rni: ilmiy adabiyotlar sharhi	186
<i>Xalimova S. A.</i>	
The Role and Opportunities of Artificial Intelligence (AI) in the Management of Educational Institutions	191
<i>Abduqahorova Lobar Oybekovna</i>	
Malaka oshirish jarayonida maktab direktorlarining mediakompetentligini rivojlantirishning tashkiliy-boshqaruv mexanizmi	197
<i>Xidirova Maftuna Ilhom qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim muassasalarida iqtisodiy tarbiya berishda STEAM va an'anaviy usullarning qiyosiy tahlili	205
<i>Boltayeva Nasiba Ilhom qizi</i>	

Kasb-hunar ta'limida elektromobillar va robototexnika yo'nalishlarini rivojlantirish: xalqaro hamkorlik tajribasi va "2+1" dual ta'lim modeli.....	209
<i>Dushanov Nuriddin Qo'ldoshovich, Suvonov Murodjon Abdurahmon o'g'li, Ibragimova Dinara Rustam qizi, Karimova Oygul Ro'ziyevna, Avliyoqulov Muxammad Mustafoyevich</i>	
Multimodal matnlarni tanlash va dalillarga asoslangan o'quv topshiriqlarining metodikasini ishlab chiqish ...	212
<i>G'ofurova Dilshodaxon Toxirjon qizi</i>	
Maktabgacha ta'limda "ijodiy faoliyat" va "kreativlik" konseptlarining nazariy-metodologik interpretatsiyasi...	218
<i>Komila Aytmuratova</i>	
Bo'lajak chet tili o'qituvchilarining leksik kompetensiyasini shaxsga yo'naltirilgan ta'lim texnologiyasi asosida rivojlantirishga doir mashqlar tipologiyasining samaradorligi.....	222
<i>Maxmudova Feruza Salimjonovna</i>	
O'zbek va rus nasrida oilaviy munosabatlarning badiiy-psixologik talqini	227
<i>Qurbonova Malika Toxir qizi</i>	
O'quv-biluv kompetensiyasining nazariy asoslari va zamonaviy pedagogik yondashuvlar	230
<i>Saydaxmedova Barno Batirovna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining matematik tayyorgarligi tarkibi: TIMSS va PISA xalqaro baholash dasturlari asosidagi nazariy tahlil	235
<i>Abdusattarova Zaynab</i>	
Fizikani o'qitishda barqaror taraqqiyot tushunchalarini rivojlantirish: O'zbekiston kontekstida adabiyotlar tahlili.....	243
<i>Avazova Oltin</i>	
Futbolda 11–12 yoshli darvozabonlarni texnik-taktik jihatdan tayyorlashda maxsus mashqlarning ahamiyati	247
<i>Ibragimov Qosimbek Isroil o'g'li</i>	
Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanni o'qitish jarayonida sun'iy intellekt yordamida foydalanib nazariy bilimlarni hayotga tatbiq qilib o'rganish metodlari	253
<i>Jo'layeva Munira Choriyevna</i>	
Creativity-Oriented Language Teaching in Karakalpak Folk Pedagogy	256
<i>Khodzhanizayeva Aygul Aytmuratovna</i>	
Bo'lajak pedagoglarda estetik kompetentlikni rivojlantirishning metodik asoslari.....	264
<i>Saidova Dilorom Erkinovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik muammolarni hal etish ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi	269
<i>Farhodova Sevara Qo'ziboy qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda ona tili darslarida tanqidiy va ijodiy fikrlashni rivojlantirish texnologiyalari.....	274
<i>Norkulova Jasmina Sodikovna</i>	
Umumta'lim maktablarida matematik kechalar orqali o'quvchilarning mantiqiy tafakkurini rivojlantirish samaradorligi.....	277
<i>Saytniyozov Adham Annamuhomet o'g'li</i>	
Tibbiy va pedagogik ta'lim jarayonida "Case Study" metodini qo'llash orqali talabalarning kasbiy kompetentligini rivojlantirish	282
<i>Shaymatova Azizaxon Rustambekovna</i>	
Dutor ijrochiligining amaliy-texnik jihatlariga e'tibor qaratish va ushbu jarayonni rivojlantirish	286
<i>Shodiyeva Shahinabonu Shoirjon qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda pedagogik texnikani shakllantirish texnologiyalari	293
<i>Turimbetova Sveta Muhammedaliyevna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila o'rtasidagi hamkorlik menejmentini takomillashtirishda direktor o'rinbosarining roli	297
<i>Xolnazarova Shaxnoza Baxodir qizi</i>	
Адаптивная геймификация в школьном обучении физике	304
<i>Индира Бахадуровна Ерлепесова</i>	
Bo'lajak pedagoglarda qadriyatlar tizimining shakllanishiga ta'sir etuvchi psixologik omillar	309
<i>Taylanova Sh. Z.</i>	

BO'LAJAK PEDAGOGLARDA ESTETIK KOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISHNING METODIK ASOSLARI

Saidova Dilorom Erkinovna

Buxoro davlat pedagogika instituti o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada bo'lajak pedagoglarda estetik kompetentlikni rivojlantirishning metodik asoslari, musiqiy ta'limning ushbu jarayondagi o'рни hamda zamonaviy pedagogik yondashuvlar tahlil qilingan. Estetik kompetentlikning mazmun-mohiyati, tarkibiy komponentlari va uni shakllantirishning nazariy hamda amaliy jihatlari yoritilgan. Shuningdek, musiqiy ta'lim jarayonida interfaol metodlar, innovatsion pedagogik texnologiyalar, ijodiy faoliyat, musiqiy tinglash, vokal va ritmik mashg'ulotlardan foydalanish orqali bo'lajak pedagoglarning estetik tafakkuri, badiiy didi, emotsional-intellektual salohiyati hamda kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning metodik imkoniyatlari asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: estetik kompetentlik, bo'lajak pedagog, musiqiy ta'lim, metodik asoslar, estetik tarbiya, kasbiy kompetensiya, musiqiy-estetik faoliyat, badiiy did, ijodiy tafakkur, interfaol metodlar, innovatsion pedagogik texnologiyalar, kompetensiyaviy yondashuv, emotsional intellekt, musiqiy idrok, pedagogik mahorat.

Abstract: This article explores the methodological foundations for developing the aesthetic competence of future teachers and examines the role of music education in this process within the context of contemporary pedagogical approaches. The study analyzes the concept, structure, and components of aesthetic competence, highlighting both its theoretical and practical dimensions. Particular attention is paid to the use of interactive teaching methods, innovative pedagogical technologies, creative activities, music listening, vocal training, and rhythmic exercises as effective tools for enhancing aesthetic thinking, artistic taste, emotional intelligence, and professional competence among prospective teachers.

Key words: aesthetic competence, future teachers, music education, methodological foundations, aesthetic education, professional competence, musical and aesthetic activity, artistic taste, creative thinking, interactive methods, innovative pedagogical technologies, competency-based approach, emotional intelligence, music perception, pedagogical skills.

Аннотация: В данной статье рассматриваются методические основы развития эстетической компетентности будущих педагогов, роль музыкального образования в данном процессе, а также современные педагогические подходы. Раскрываются сущность, структура и содержание эстетической компетентности, анализируются теоретические и практические аспекты её формирования. Особое внимание уделяется использованию интерактивных методов, инновационных педагогических технологий, творческой деятельности, музыкального слушания, вокальных и ритмических упражнений как эффективных средств развития эстетического мышления, художественного вкуса, эмоционально-интеллектуального потенциала и профессиональных компетенций будущих педагогов.

Ключевые слова: эстетическая компетентность, будущий педагог, музыкальное образование, методические основы, эстетическое воспитание, профессиональная компетентность, музыкально-эстетическая деятельность, художественный вкус, творческое мышление, интерактивные методы, инновационные педагогические технологии, компетентностный подход, эмоциональный интеллект, музыкальное восприятие, педагогическое мастерство.

KIRISH

Jahon ta'lim tizimida kompetensiyaviy yondashuvning ustuvor ahamiyat kasb etishi bo'lajak pedagoglarni har tomonlama barkamol, ijodkor va yuksak estetik madaniyatga ega mutaxassis sifatida tayyorlash zaruratini yuzaga keltirmoqda. Zamonaviy pedagog nafaqat chuqur kasbiy bilim va amaliy ko'nikmalarga, balki rivojlangan estetik tafakkur, badiiy did, ijodiy yondashuv hamda ma'naviy-axloqiy fazilatlariga ham ega bo'lishi lozim. Shu bois pedagog kadrlarni tayyorlash tizimida estetik kompetentlikni rivojlantirishning ilmiy-metodik asoslarini takomillashtirish bugungi kunning dolzarb pedagogik muammolaridan biri hisoblanadi.

Estetik kompetentlik shaxsning go'zallikni anglash, estetik hodisalarni tahlil qilish, san'at asarlarini baholash, badiiy qadriyatlarni e'zozlash hamda estetik mezonlar asosida kasbiy faoliyatni tashkil eta olish qobiliyatini ifodalaydi. Bo'lajak pedagoglarda mazkur kompetentlikning shakllanishi ularning kasbiy tayyorgarligi sifatini



oshirish, ta'lim-tarbiya jarayonini samarali tashkil etish hamda yosh avlodning estetik madaniyatini yuksaltirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Bo'lajak pedagoglarda estetik kompetentlikni rivojlantirishning metodik asoslari ta'lim mazmuni, didaktik tamoyillar, innovatsion pedagogik texnologiyalar, interfaol o'qitish metodlari va amaliy mashg'ulotlarning uzviy uyg'unligiga tayanadi. Xususan, musiqa, tasviriy san'at, badiiy adabiyot va boshqa san'at turlarining integratsiyasi talabalarda estetik idrokni rivojlantirish, ijodiy tafakkurni faollashtirish hamda kasbiy faoliyatga estetik yondashuvni shakllantirish imkonini beradi. Shuningdek, loyiha asosida o'qitish, muammoli ta'lim, refleksiv tahlil, keys-stadi va axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish estetik kompetentlikni rivojlantirish samaradorligini oshiradi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Maktabgacha ta'lim davri bolaning shaxsiy rivojlanishida hal qiluvchi bosqich hisoblanadi. Ushbu davrda bolalar musiqiy san'at orqali o'zlarining ichki dunyosini kashf etadilar, his-tuyg'ularini ifodalashni o'rganadilar va ijodiy salohiyatlarini namoyon etadilar. Musiqiy ijodkorlik - bu bolaning musiqiy faoliyat jarayonida o'z g'oyalari, tasavvurlari va his-tuyg'ularini mustaqil ravishda musiqiy obrazlar orqali ifodalay olish qobiliyatidir. Zamonaviy pedagogika fanida musiqiy ijodkorlikni shakllantirishning ilmiy asoslari bir necha fanlararo yo'nalishlarni o'z ichiga oladi: psixologiya, pedagogika, fiziologiya, estetika va musiqashunoslik. Ushbu yo'nalishlarning har biri bolalarda musiqiy ijodkorlikning rivojlanish mexanizmlarini tushunishga yordam beradi hamda samarali pedagogik strategiyalarni ishlab chiqish uchun nazariy asos yaratadi.

Musiqiy ijodkorlikning psixologik asoslari. Bolalar psixologiyasi sohasidagi tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, maktabgacha yoshdagi bolalarda ijodkorlik instinktiv xarakterga ega. L.S. Vigotskiy, B.M. Teplov, N.A. Vetlugina kabi olimlarning ilmiy ishlarida bolalar ijodkorligining o'ziga xos xususiyatlari ochib berilgan.

Musiqiy qobiliyatlarning tuzilishi. B.M. Teplovning klassik tadqiqotlariga ko'ra, musiqiy qobiliyat uch asosiy komponentdan iborat: ladli sezgi (musiqiya obyektini his qilish), musiqiy-estetik idrok (musiqani hissiy anglash) va ritmik sezgi. Ushbu komponentlarning rivojlanishi musiqiy ijodkorlikning asosini tashkil etadi.

Tasavvur va xayol. Bolalarda musiqiy tasavvur kattalarga nisbatan yanada yorqin va spontan xarakterga ega. Ular musiqani tinglaganda uyg'onadigan obrazlar va assotsiatsiyalar ijodiy faoliyat uchun boy material yaratadi. Psixologlar ta'kidlashicha, maktabgacha yoshdagi bolalarda reproduktiv (takrorlovchi) tasavvurdan ijodiy tasavvurga o'tish jarayoni kuzatiladi.

Emotsional intellekt. Musiqiy ijodkorlik bolaning hissiy sohasini faol rivojlantiradi. Musiqiya orqali bolalar turli xil his-tuyg'ularni taniydilar, ularni ifodalashni va nazorat qilishni o'rganadilar. Bu esa ijtimoiy-emotsional kompetensiyaning shakllanishiga hissa qo'shadi.

Pedagogik asoslar va metodologiya. Musiqiy ijodkorlikni shakllantirishning pedagogik asoslari bir necha yo'nalishni qamrab oladi.

Faoliyat yondashuvi. A.N. Leontev va S.L. Rubinshteyn tomonidan ishlab chiqilgan faoliyat nazariyasiga ko'ra, musiqiy ijodkorlik bolaning faol amaliy faoliyati jarayonida shakllanadi. Bolalar musiqani tinglab yoki mushohada qilib emas, balki amaliy ravishda musiqiy faoliyat bilan shug'ullanish orqali ijodkor sifatida rivojlantiriladi.

Zamonaviy pedagogika musiqiy ijodkorlikni boshqa san'at turlari bilan integratsiyalashtirishni tavsiya etadi. Musiqa-tasvir, musiqa-harakat, musiqa-so'z birligi bolalarda sinestetik (turli sezgi organlarining o'zaro bog'liqligi) idrokni rivojlantiradi va ijodiy imkoniyatlarni kengaytiradi.

Musiqiy ijodkorlikning shakllari. Maktabgacha ta'lim amaliyotida musiqiy ijodkorlik quyidagi asosiy shakllarda namoyon bo'ladi.

Vokal ijodi. Qo'shiq kuylash bolalar uchun eng tabiiy va sevimli musiqiy faoliyat hisoblanadi.

Ushbu bilimlarni o'zlashtirish bolalarning musiqiy-estetik saviyasini oshiradi. Bolalarning musiqani idrok etish malakalarini shakllantirish, uning tilini tushunish, har bir bolaning o'z sevimli musiqiy asarlari doirasini shakllantirish, ularda musiqiy asarlar mualliflariga nisbatan minnatdorlik hissini uyg'otish, milliy va mumtoz musiqaga nisbatan qiziqish uyg'otish muhim vazifalardandir.

Maktabgacha ta'lim muassasalarida bolalarning yoshiga mos bo'lgan, o'z tuzilishi va mazmuni jihatidan go'zal, yuksak g'oyalarni, o'tmish va kelajakni aks ettiruvchi musiqa yangrashi kerak. Bolalar oilada, radio, televideniye orqali, shuningdek, teatr, konsert va boshqa jamoat joylarida musiqa bilan doimo oshno bo'ladilar. Ya'ni bolalarning hafta davomida tinglaydigan musiqa ko'lami haftadagi bir soatlik mashg'ulotdagiga nisbatan bir necha barobar ko'pdir.

Ammo ular tinglaydigan musiqa asarlarining hammasi ham bolalar yoshiga mos emasligi va ular musiqani badiiy-g'oyaviy jihatdan hamma vaqt ham maqsadga muvofiq idrok eta olmasligini hisobga olish lozim. Shuning uchun ham musiqa mashg'ulotlaridagi musiqa tinglash jarayoni bolalarning hayotiy musiqiy faoliyatida boshqaruvchi va pedagogik maqsadga muvofiq yo'naltiruvchi, badiiy-axloqiy tarbiya beruvchi vosita sifatida muhim rol o'ynaydi.



Ma'lumki, mashg'ulotlar jarayonidagi har bir faoliyat, xoh u qo'shiq kuylash bo'lsin, xoh musiqa savodi, xoh musiqa tinglash bo'lsin, bularning barchasi barkamol shaxsni tarbiyalashga qaratilgan bo'ladi. Musiqa madaniyati darslarining o'ziga xos xususiyatlaridan biri shundaki, unda musiqa ta'limining ko'pgina faoliyat turlari qamrab olinadi. Bu faoliyat turlari ichida xor bo'lib kuylash va musiqiy asar tinglash jarayonida bolalarning musiqiy didini shakllantirish yetakchi o'rinni egallaydi. Shuningdek, mashg'ulotning tarkibiy qismlari - qo'shiq kuylash, musiqa cholg'u asboblari jo'r bo'lish, musiqa ostida ritmik harakatlar qilish jarayonlarida ham bolalarning musiqiy didlari shakllantirib boriladi.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda musiqiy didni shakllantirish - bu ularning estetik rivoji, hissiy dunyosi va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda juda muhim jarayondir. Bu davrda bola musiqani nafaqat eshitadi, balki uni his qiladi, unga javob qaytaradi va asta-sekin tanlay boshlaydi.

Bolaga turli janrdagi musiqa (xalq qo'shiqlari, klassik musiqa, bolalar qo'shiqlari)ni eshittirish kerak. Masalan, Wolfgang Amadeus Mozart yoki Pyotr Ilyich Tchaikovsky asarlari bolalarda nozik eshinish qobiliyatini rivojlantiradi.

Bolalarda musiqa havas uyg'otish uchun ularning eshitayotgan musiqa asarlarini sevishi katta ahamiyatga ega. Bu hislat faqat yuksak badiiy-estetik saviyadagi asarlar vositasida shakllanadi. Inson yaxshi qo'shiqni mahoratli ijrochidan tinglaganda unda musiqiy asarga nisbatan taassurotlar va fikr-mulohazalar uyg'onadi. Tinglovchilarning qo'shiqni qanday idrok etishlari, undan qanchalik ta'sirlanishlari, musiqiy asarning tinglovchilar hissiyotiga va ongiga ta'siri musiqaning qanday yangrashi, sozanda yoki xonandaning asarni qay darajada ijro etishiga bog'liqdir.

Lekin buning o'zi musiqa tinglash uchun yetarli emas. Tinglovchilar musiqa ijodkorlari va mualliflari haqida, tinglanayotgan asarning yaratilgan davri, shakli, turi, o'lchovi, ritmi va boshqalar haqida tushunchaga ega bo'lsa, musiqiy asarni tinglashda uning mazmun-mohiyatini to'liq tushunadi. Shuningdek, asar ularda ijobiy taassurot, ichki hissiyot va kechinmalarni uyg'otadi.

Bolalarni milliy musiqamizni tinglashga tayyorlash uchun hozirgi kunda maktabgacha ta'lim muassasalarida qanday ishlar olib borilmoqda? Yuqorida aytilgan musiqa tinglash uchun kerak bo'ladigan shartlarni bajarish musiqa rahbari oldiga katta vazifalarni qo'yadi. Musiqa rahbari musiqiy asarni eshittirishdan oldin bolalar bilan shu mavzuda qisqacha suhbat o'tkazadi va suhbatda asarning mazmuni va xarakteri, asar mualliflari haqida bolalarga so'zlab beradi. E. Gorskayaning fikriga ko'ra, musiqa tinglashdan avval o'tkazilgan suhbat o'quvchilarni psixik jihatdan asarni idrok etishga tayyorlaydi.

Asarning janri, yaratilish tarixi, ijodkorlari, asardagi g'oya haqida o'tkazilgan suhbat o'quvchilarda shu asarni tinglash uchun zamin yaratadi. Kuyni tinglash jarayonida uning yaratilgan davri, kompozitorning hayoti va ijodi, qo'shiq yoki kuy bilan bog'liq tarixiy voqealar haqida o'tkazilgan suhbat musiqani idrok etishda o'ta muhim jarayon hisoblanadi. E. Gorskaya shu fikrlarni bayon etar ekan, turli mavzulardagi bir qator qo'shiq va kuylarni keltiradi. Shuningdek, u har bir kuy va qo'shiqni ijro etishdan, ya'ni tinglashga berishdan avval o'tkaziladigan kirish suhbatlaridan namunalar keltiradi.

O'yin texnologiyalari maktabgacha yoshda keng qo'llaniladi, chunki bu davrda o'yin yetakchi faoliyat hisoblanadi. Hayotning uchinchi yilida bola roli o'yinni o'zlashtiradi, insoniy munosabatlar bilan tanishadi, hodisalarning tashqi va ichki tomonlarini farqlay boshlaydi, o'zida kechinmalar mavjudligini anglaydi va ularda o'zini yo'naltira boshlaydi. Bolada tasavvur va ongning ramziy funksiyasi rivojlanadi, bu unga ayrim narsalarning xususiyatlarini boshqalariga ko'chirish imkonini beradi. Shuningdek, o'z his-tuyg'ularini anglash va ularni madaniy ifodalash qobiliyatlari shakllanadi, bu esa bolani jamoaviy faoliyatga qo'shish imkonini beradi. Maktabgacha yoshdagi o'yin faoliyatining rivojlanishi natijasida ijtimoiy ahamiyatga ega bo'lgan o'quv faoliyatiga tayyorlik shakllanadi.

Ta'limiy o'yinlarning bolalar aqliy faoliyati va ongini o'stirish, ularning fikrlash tashabbuskorligini oshirishdagi ahamiyati katta. O'yin harakatlari kuzatish, buyumni har tomonlama ko'rib chiqish, uni tasvirlash va boshqa buyumlar bilan taqqoslashdan iborat. Ko'pincha ta'limiy o'yinlar bolalarning bilimiga biror-bir yangilik kiritmaydi, ammo ularni o'z bilimlarini yangi sharoitda qo'llay bilishga o'rgatadi yoki kichkintoylardan aqliy faoliyatning turli tuman shakllarini namoyon etishni talab qiladi. Masalan, "Ajoyib xaltacha" o'yinida bolalarga o'zlariga tanish bo'lgan o'yinchoqni tasvirlab berish vazifasi yuklatiladi. Buning uchun esa bola o'yinchoqni boshdan oyoq yaxshilab ko'zdan kechirishi va uning o'ziga xos belgilarini eslab qolishi kerak bo'ladi. Musiqiy didni shakllantirish maktabgacha ta'lim jarayonining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. To'g'ri tanlangan pedagogik yondashuvlar, musiqiy faoliyatning xilma-xil shakllari va ijodiy muhit bolalarda estetik idrok, emotsional madaniyat va ijodiy qobiliyatlarning rivojlanishiga samarali ta'sir ko'rsatadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Bo'lajak pedagoglarda estetik kompetentlikni rivojlantirish metodikasi ta'limning maqsadi, mazmuni, metodlari, vositalari va natijalari o'rtasidagi uzviy bog'liqlikka asoslanadi. Mazkur metodikaning asosiy vazifasi talabalarda estetik qadriyatlarni anglash, badiiy tafakkurni rivojlantirish, ijodiy faoliyatga tayyorlikni shakllantirish hamda kasbiy faoliyatda estetik yondashuvni qo'llay olish kompetensiyasini tarkib toptirishdan iborat.



Estetik kompetentlikni rivojlantirishning metodik asoslaridan biri kompetensiyaviy yondashuv hisoblanadi. Ushbu yondashuv talabalarni faqat nazariy bilimlar bilan qurollantirishni emas, balki ularni amaliy vaziyatlarda mustaqil fikrlash, muammolarni hal etish va ijodiy qarorlar qabul qilishga o'rgatishni nazarda tutadi. Pedagogik ta'lim jarayonida estetik mazmundagi topshiriqlar, badiiy tahlil, taqdimotlar, ijodiy loyihalar va refleksiv mashg'ulotlar talabalarning estetik tafakkurini rivojlantirishda muhim o'rin tutadi.

Metodik ta'minotning samaradorligi ta'lim jarayonida qo'llaniladigan interfaol metodlar bilan ham belgilanadi. "Aqliy hujum", "Klaster", "Keys-stadi", "Konseptual xarita", "Rol o'ynash", "Debat" kabi metodlar talabalarning estetik hodisalarga tanqidiy va tahliliy yondashuvini shakllantiradi. Mazkur metodlar orqali talabalar san'at asarlarini tahlil qilish, estetik mezonlar asosida baholash hamda o'z fikrini asosli tarzda ifodalash ko'nikmalarini egallaydilar.

Bo'lajak pedagoglarda estetik kompetentlikni rivojlantirishda fanlararo integratsiya ham muhim metodik omil hisoblanadi. Musiqa, tasviriy san'at, adabiyot, pedagogika va psixologiya fanlari o'rtasidagi uzviy bog'liqlik estetik tarbiyaning mazmunini boyitadi. Ayniqsa, musiqiy ta'lim mashg'ulotlarida xalq qo'shiqlari, maqom san'ati, bolalar folklori va zamonaviy musiqa namunalaridan foydalanish talabalarda estetik didni, milliy qadriyatlarga hurmatni va ijodiy tafakkurni rivojlantiradi.

Raqamli pedagogika sharoitida estetik kompetentlikni rivojlantirishning yangi imkoniyatlari yuzaga kelmoqda. Multimedia taqdimotlari, virtual muzey va konsertlar, interfaol ta'lim platformalari, elektron o'quv resurslari hamda sun'iy intellektga asoslangan ta'lim vositalari estetik mazmundagi mashg'ulotlarning samaradorligini oshiradi. Bunday vositalar talabalarning mustaqil ta'lim olish, tahlil qilish va ijodiy mahsulot yaratish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

Shuningdek, estetik kompetentlikni rivojlantirish jarayonida talabalarning ijodiy faoliyatini muntazam baholab borish muhim ahamiyatga ega. Bunda portfolio, kuzatuv, o'z-o'zini baholash, refleksiya, amaliy topshiriqlar va ijodiy loyihalar natijalarini tahlil qilish kabi baholash usullaridan foydalanish maqsadga muvofiqdir. Mazkur yondashuv talabalarning individual rivojlanish dinamikasini aniqlash, metodik ishlarni takomillashtirish va estetik kompetentlikning shakllanish darajasini xolis baholash imkonini beradi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Demak, bo'lajak pedagoglarda estetik kompetentlikni rivojlantirishning metodik asoslari zamonaviy pedagogik texnologiyalar, kompetensiyaviy yondashuv, fanlararo integratsiya, milliy madaniy merosdan samarali foydalanish hamda raqamli ta'lim imkoniyatlarini uyg'unlashtirishga tayanadi. Bunday metodik tizim bo'lajak pedagoglarning kasbiy mahorati, estetik madaniyati va ijodiy salohiyatini rivojlantirish orqali ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, bo'lajak pedagoglarda estetik kompetentlikni rivojlantirish ularning kasbiy tayyorgarligining ajralmas tarkibiy qismi hisoblanadi. Estetik kompetentlik pedagogning badiiy didi, estetik tafakkuri, ijodiy yondashuvi, ma'naviy qadriyatlarga sodiqligi hamda ta'lim-tarbiya jarayonini estetik mezonlar asosida tashkil eta olish qobiliyatini belgilaydi. Shu sababli oliy ta'lim muassasalarida mazkur kompetentlikni shakllantirishga qaratilgan metodik tizimni takomillashtirish muhim ilmiy-amaliy ahamiyat kasb etadi.

Maqolada tahlil qilingan metodik yondashuvlar shuni tasdiqlaydiki, kompetensiyaviy yondashuv, interfaol ta'lim metodlari, loyiha texnologiyasi, muammoli ta'lim, refleksiv faoliyat hamda raqamli ta'lim vositalaridan samarali foydalanish bo'lajak pedagoglarning estetik kompetentligini rivojlantirishga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Ayniqsa, san'at turlarining integratsiyasi, ijodiy topshiriqlar va amaliy mashg'ulotlarning tizimli tashkil etilishi talabalarda estetik idrok, badiiy tafakkur, mustaqil fikrlash va ijodkorlikni rivojlantirish uchun qulay pedagogik sharoit yaratadi.

Shuningdek, milliy madaniy meros, xalq og'zaki ijodi, musiqa va boshqa san'at namunalaridan ta'lim jarayonida maqsadli foydalanish bo'lajak pedagoglarda milliy qadriyatlarga hurmat, estetik did va kasbiy mas'uliyatni mustahkamlashga xizmat qiladi. Bu esa ularning kelajakdagi pedagogik faoliyatida ta'lim oluvchilarning estetik madaniyatini rivojlantirishga samarali hissa qo'shish imkonini beradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, bo'lajak pedagoglarda estetik kompetentlikni rivojlantirishning metodik asoslarini zamonaviy pedagogik texnologiyalar, kompetensiyaviy yondashuv va innovatsion ta'lim metodlari bilan boyitish pedagog kadrlar tayyorlash sifatini oshirishning muhim omillaridan biridir. Kelgusida estetik kompetentlikni shakllantirish samaradorligini baholash mezonlarini takomillashtirish, raqamli ta'lim muhitida qo'llaniladigan metodik modellarni ishlab chiqish hamda fanlararo integratsiyaga asoslangan metodik ta'minotni yaratish ushbu yo'nalishdagi ilmiy tadqiqotlarning ustuvor vazifalaridan biri bo'lib qoladi.



Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risidagi PF–60-son¹ Farmoni. – Toshkent, 2022.
2. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. O'RQ–637-son². – Toshkent, 2020.
3. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 22-dekabrda 802-son³ "Maktabgacha ta'lim va tarbiya davlat standartini tasdiqlash to'g'risida"gi qarori. – Toshkent, 2020.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2026-yil 16-fevraldagi PF–21-son⁴ "Mamlakat taraqqiyotining 2030-yilgacha mo'ljallangan ustuvor yo'nalishlari doirasida islohotlarni izchil davom ettirish va yangi bosqichga olib chiqishning qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni. – Toshkent, 2023.
5. Sukhomlinskiy V.A. Сердце отдаю детям (Bolalarga qalbimni bag'ishlayman). – Moskva: Prosveshcheniye.
6. Willems E. The Psychological Bases of Music Education.
7. Kodály Z. The Selected Writings of Zoltán Kodály.
8. Orff C. The Schulwerk: Music for Children.
9. Yusupova P. Maktabgacha tarbiya pedagogikasi. – Toshkent: O'qituvchi, 2005.
10. Omonullayeva D., Nazarov F., Burhonov D. Bolalar bog'chasida musiqa. – Toshkent: O'qituvchi, 2000.
11. Nurullayev F.G. Bolalarning musiqiy ta'limi. – Toshkent: O'qituvchi, 2007.
12. Abdurahmonova H.Sh. Bolalar bog'chasida musiqaviy o'yinlar va bayram ertaliklari. – Toshkent: O'qituvchi, 2011.
13. Sharipova G.M., Asamova D.F., Xadjayeva Z.L. Musiqa o'qitish nazariyasi va metodikasi. – Toshkent, 2014.
14. Maktabgacha ta'lim muassasalarida musiqa o'qitish metodikasi. – Toshkent: Cho'lpon, 2007.
15. Saidova D.E. Buxoro adabiy muhitida musiqa ilmining o'qitilishi // Introduction of New Innovative Technologies in Education of Pedagogy and Psychology. – 2025. – Vol. 2. – No. 2. – P. 64–69.
16. Choriyev T.R., Xudoyev G'M. Sadridin Ayniy ijodida musiqa san'ati va musiqashunoslik // San'at yo'nalishlarida yoshlarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash: izlanish, yechim va istiqbollar. Respublika ilmiy-amaliy konferensiya materiallari to'plami. – Buxoro, 2013.
17. Fitrat A. O'zbek klassik musiqasi va uning tarixi. – Toshkent: Fan, 1993. – B. 52–56.
18. Hamidov H. O'zbek an'anaviy qo'shiqchilik madaniyati tarixi. – Toshkent: O'qituvchi, 1996. – B. 100.
19. Hasanov A. Musiqa va tarbiya. – Toshkent: O'qituvchi, 1999. – B.

1 <https://lex.uz/ru/docs/-5841063>

2 <https://lex.uz/docs/-5013007>

3 <https://lex.uz/docs/-5179335>

4 <https://lex.uz/ru/docs/-8050769>

- 
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari



AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №8(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.